

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2022.6.6>

CHARAKTERYSTYKA PORÓWNAWCZA MODELI ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO W UKRAINIE I W CHINACH

Zhang Lian

aspirant Katedry Pedagogiki, Filologii Obcej i Przekładu

Charkowskiego Narodowego Uniwersytetu Ekonomicznego imienia Simona Kuzneta (Charków, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0002-57-50-2605

natochka230@gmail.com

Adnotacja. Cel: przeprowadzenie porównawczej charakterystyki modeli zarządzania jakością wychowania fizycznego w Ukrainie i w Chinach. Metody badawcze: metoda analizy i syntezy. Wyniki: na podstawie analizy porównawczej modeli zarządzania wychowaniem fizycznym w Ukrainie i Chińskiej Republice Ludowej wyróżniono dwa modele: interwencjonistyczny, czyli model, w którym państwo wpływa na regulację stosunków w dziedzinie wychowania fizycznego i sportu oraz „model leseferyzmu” państwa w sferę sportową, która opiera się na zasadach autonomii przemysłu, stosunki między podmiotami ruchu sportowego są uregulowane międzynarodowymi normami sportowymi. Reformy w ukraińskim przemyśle sportowym są na etapie tworzenia i wdrażania. Przesłankami reformy wychowania fizycznego w Chinach były: zmiany polityczne, rozwój gospodarki, który przyczynił się do poprawy poziomu życia ludności, rozwój nauki i sektora edukacyjnego, zmiany w ideologii. Jednym z głównych czynników reformy było przyzwoite wsparcie państwa dla wychowania fizycznego.

Słowa kluczowe: ramy prawne, zarządzanie jakością, wychowanie fizyczne, wsparcie naukowo-metodyczne, nowoczesne przemiany.

COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF MODELS OF QUALITY MANAGEMENT OF PHYSICAL EDUCATION IN UKRAINE AND CHINA

Zhang Liang

Postgraduate student of the Department of Pedagogy,

Foreign Philology and Translation,

Kharkiv National University of Economics (Kharkiv, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0002-57-50-2605

natochka230@gmail.com

Abstract. Purpose: to carry out a comparative characterization of models of quality management of physical education in Ukraine and China. Research methods: method of analysis and synthesis. Results: on the basis of a comparative analysis of physical education management models in Ukraine and the People's Republic of China, two models were distinguished: the interventionist model, i.e. the model where the state influences the regulation of relations in the field of physical education and sports, and the "model of non-interference" of the state in the sports sphere, which rests on the principles of industry autonomy, relations between the subjects of the sports movement are regulated by international sports norms. Reforms in the Ukrainian sports industry are at the stage of creation and implementation. The prerequisites for reforming physical education in China were: political changes, economic development, which contributed to the improvement of the population's standard of living, the development of science and the educational sector, and changes in ideology. One of the main factors of the reform was decent state support for physical education.

Key words: regulatory framework, quality management, physical education, scientific and methodological support, modern transformations.

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МОДЕЛЕЙ ЯКІСНОГО УПРАВЛІННЯ ФІЗИЧНИМ ВИХОВАННЯМ В УКРАЇНІ ТА КИТАЇ

Чжан Ліан

аспірант кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу

Харківського національного економічного університету

імені Семена Кузнеця (Харків, Україна)

ORCID ID: 0000-0002-57-50-2605

natochka230@gmail.com

Анотація. Мета: здійснити порівняльну характеристику моделей якісного управління фізичним вихованням в Україні та Китаї. Методи дослідження: метод аналізу та синтезу. Результати: на основі порівняльного аналізу моделей управління фізичним вихованням в Україні та Китайській народній республіці, виокремлено дві моде-

лі це інтервенціоністська, тобто модель де держава впливає на регулювання відносин у сфері фізичного виховання та спорту, та «модель невтручання» держави в спортивну сферу, яка опирається на принципи автономії галузі, відносини між суб'єктами спортивного руху врегульовані міжнародними спортивними нормами. Реформи в українській спортивній галузі перебувають на етапі створення та імплементації. Передумовами реформування фізичного виховання у Китаї були: політичні зміни, розвиток економіки, який посприяв покращенню рівня життя населення, розвиток науки та освітнього сектору, зміни в ідеології. Одним з основних чинників реформування стала достойна державна підтримка фізичного виховання.

Ключові слова: нормативно-правова база, управління якістю, фізичне виховання, науково-методичне забезпечення, сучасні перетворення.

Вступ. Наука управління є міжгалузеву наукою, яку вивчають науковці різних країн. Сутність управління визначив американський вчений Пітер Друкер. За його визначенням управління – це особливий вид діяльності, який перетворює хаотичну та неорганізовану юрбу у ефективну, цілеспрямовану та продуктивну групу. На сьогоднішній день не існує розробленої концепції теорії управління галуззю фізичного виховання, оскільки ця проблема відносно нова. Проблема управління має ознаку інваріантності, тобто незмінності, тому ми розглядаємо її як міжгалузеву науку. Проблема управління сферою фізичного виховання та спорту розглядається із переосмисленням досягнень концепцій міжгалузєвої теорії управління (Жданова О., Чеховська Л., Фляк А, 2015)

Як зазначається в Законі України «Про фізичну культуру і спорт» «Сфера фізичної культури і спорту – це упорядкована сукупність органів державної влади та місцевого самоврядування, організацій закладів та громадян, що здійснюють діяльність в інтересах розвитку фізичної культури і спорту та суспільні відносини між ними» (Жданова О., Чеховська Л., Фляк А, 2015: 15). Ця сфера має свою структуру, в яку входить нормативно-правова база, система комунікацій, підготовка фахівців та інше. Щоб досягти важливих цілей, на які направлена сфера фізичної культури потрібне якісне управління. Таким чином можемо окреслити термін «Управління сферою фізичного виховання» - це система форм і методів цілеспрямованої діяльності, яка забезпечує ефективне планове функціонування цієї сфери з метою максимального забезпечення потреб людей у фізичному вдосконаленні (Жданова О., Чеховська Л., Фляк А, 2015: 15).

Метою наукового дослідження є порівняльна характеристика моделей якісного управління фізичним вихованням в Україні та Китаї.

Матеріал і методи досліджень

Матеріалами дослідження слугували правові нормативні документи, які покликані поліпшити якість управління фізичним вихованням в Україні та Китаї, а саме: Закон України «Про фізичну культуру і спорт», «Закон про спорт КНР» (1995р.), «Бачення державної ради ЦК КПК на питання про зміцнення організму підлітків спортом», «Національна програма зміцнення здоров'я» (2009р.), «Статут громадських культурно-спортивних об'єктів» (2003р.)

У своєму дослідженні ми керувалися емпіричним методом спостереження, комплексним методом аналізу та синтезу

Результати та їх обговорення

Підсумовуючи отримані дані, можна зробити висновок, що фактори, що впливають на якість фізичного виховання, є чільними в Україні та Китаї: відповідне законодавство, документація, матеріально-технічне та кадрове забезпечення, дотримання стандартів фізичного виховання, дотримання норм. Нормалізація спортивної діяльності учнів, комплексний підхід до розвитку дитини, системний підхід до оцінювання учнів з урахуванням їх індивідуальних особливостей.

Україна перебуває на важливому етапі реформування освіти, особливо спортивної. Наразі необхідно зосередитися на побудові потужних систем гармонійного розвитку дітей з високим рівнем рухових і соціальних навичок.

Важливим етапом є управління державною підтримкою у сфері фізичного виховання, розробка відповідного законодавства та системи виконання вимог і директив. Необхідні кроки для того, щоб держава регулювала свою діяльність у сфері спортивної культури та спорту. Хорошим прикладом такої системи є Китай, який має добре продуману правову систему та механізми впровадження та виконання.

Дискусія

Модель управління фізичною освітою в Китаї можна назвати інтервенціоністська, оскільки це модель впливу держави в регулювання відносин у сфері фізичного виховання та спорту, ця модель зосереджена на тому, що фізична культура має глобальне значення для суспільства та має вплив на культурну та національну ідентичність, тому держава задає основні критерії організації спортивного руху.

У Китаї законодавче регулювання національного спорту має давню та стійку традицію (Ministry of Education “基础教育课程改革纲要, 2001”). Ефективність інтервенціоністської моделі пов'язана зі створенням керованої організаційної структури спортивного руху, визначенням взаємодії та відповідальності між державою та суб'єктами спортивного руху.

Модель взаємодії держави та національного спортивного руху реалізуються в Україні, це «модель невтручання» держави в спортивну сферу, яка опирається на принципи автономності галузі людської діяльності, в тому числі і нормативно-правової, а відносини між суб'єктами спортивного руху врегульовані міжнародними спортивними нормами. Ця компромісність сприяє визнанню більшої свободи спортивних організацій під час формування спортивного руху, перевагою є гнучкість нормативно-правового регулювання (Жданова

О., Чеховська Л., Фляк А., 2015). У період становлення ринкових відносин в Україні термін «менеджмент» дедалі частіше вживався у поєднанні зі звичними «управлінськими» поняттями (суспільство, територія, галузь, персонал тощо).

Нині експерти формують дві основні точки зору щодо тлумачення термінів «управління» і «менеджмент». Інша існує думка, що термін «менеджмент» вживається в назві багатогранної діяльності, яка є ширшою за «управління».

Розуміння менеджменту як мистецтва пов'язане з умінням ефективно застосовувати накопичені знання та практичний досвід управління. Характеристики менеджменту як мистецтва ґрунтуються на кількох ситуаціях: Спортивна культура та спортивні організації — це складні відкриті соціальні (а іноді й соціотехнічні) системи, на функціонування яких впливає багато зовнішніх і внутрішніх факторів, які потребують використання наукових методів і прийомів управління, які застосовують знання, накопичені в певній ситуації, головним чином тому, що робоча сила організації є найважливішим фактором ефективності. Кожен працівник має свою індивідуальність, унікальні цінності та конкретні трудові мотиви. Тому менеджмент є єдиним процесом, що поєднує науку і мистецтво, не лише систематичне доповнення наукових знань, а й особистісну якість менеджера, здатність безперервно застосовувати знання в нестандартних ситуаціях. Тісно співпрацюйте з працівниками, щоб створити умови для максимального використання їх потенційної робочої сили (Жданова О., Чеховська Л., Фляк А., 2015).

Поняття «управління підготовкою спортсмена» трактується як оптимізація його підготовки, відповідний розвиток, для забезпечення найкращих спортивних результатів. Це передбачає прогнозування результатів, моделювання параметрів змагальної діяльності, рівня підготовленості та розвитку систем функцій організму, програмування тренувального процесу, комплексний контроль рівня підготовленості, коригування тренувальних систем. Спорт належить до сфери суспільного життя і є невід'ємною частиною нематеріального виробництва (Жданова О., Чеховська Л., Фляк А., 2015).

У зв'язку з цим правомірність використання поняття «менеджмент» у спортивній культурі та спорті не викликає сумнівів. Тому управління досягається виконанням кількох управлінських дій, які називаються функціями управління.

Характерною особливістю більшості спортивних організацій є те, що їх члени беруть участь в управлінні. Це посилює перехід від авторитарного (адміністративного) до демократичного стилів управління. Термін «менеджмент» який нещодавно з'явився в Україні і був запозичений з англійської мови на початку становлення ринкових відносин у нашій країні. Тому спочатку поглянемо на аналіз базової інтерпретації цього поняття іноземними експертами (Жданова О., Чеховська Л., Фляк А., 2015: 10). Зарубіжні експерти часто розглядають управління як «внутрішнє» управління, тобто управління певною організацією. Ми вважаємо, що це визначає принципову відмінність між управлінням і менеджментом. Відкритість спортивної системи полягає в тому, що вона існує через постійну взаємодію із зовнішнім середовищем. Великий вплив на розвиток системи мають такі фактори, як тип національної соціальної конструкції, рівень соціально-економічного розвитку, склад населення, національні традиції, інтереси та національні особливості. Тому спортивну систему слід розглядати як невід'ємну від соціальної системи суспільства, в якому вона знаходиться.

Спорт загалом існує за рахунок зовнішніх ресурсів для досягнення цілей, поставлених суспільством, і деякі результати його діяльності є роботою середовища (тобто суспільства) за межами самої системи. Це ще раз підтверджує взаємозалежність системи та середовища. Удосконалення системи спорту має базуватися на цих соціальних чинниках

Ефективність інтервенційної моделі пов'язана з можливістю створення керованої організаційної структури спорту та механізмів визначення взаємодії та взаємної відповідальності між державою та суб'єктами спорту [7].

Нині державні установи відповідають за розвиток фізичного виховання та спорту в більшості країн. До таких країн належить Україна. В Україні спорт контролює міністерство освіти, культури та молоді. Конституції, прийняті в другій половині 20 століття, зазвичай включають: питання фізичного виховання та вправ. Європейська комісія працює над тим, щоб нові та інші закони та конституції враховували принципи Хартії Євроспорту. На додаток до основних норм, спільних для більшості країн, закон про спорт також відображає питання фізичного виховання шкіл та студентів. Пріоритетним є соціальний розвиток дітей та підлітків, їх спортивна та громадська діяльність [4].

На цьому етапі характерні риси політики України та Китаю щодо розвитку шкільного спорту є такими:

- а) Фізичні вправи є спільним правом усіх дітей.
- б) Статус фізичного виховання як обов'язкової освіти в шкільній програмі, в основному зосередженої на здоров'ї, статурі та активізації фізичної активності.
- в) Надзвичайна роль спорту у збереженні здоров'я, загального розвитку та безпеки життєдіяльності.
- г) Зв'язок між якістю викладання фізичної культури, підготовкою вчителів та збалансованістю навчальної програми.
- д) можливість фізичного виховання розвивати соціальні навички учнів (прихована навчальна програма);
- е) Необхідно розширити співпрацю між школами, спортивними клубами та федераціями.
- є) Фізичні здібності як фактор соціальної стійкості

Китайська система освіти керується національними стратегіями сприяння розвитку фізичного виховання та спорту. Це чітко відображає політичну волю розвивати та заохочувати такі заходи, як соціальне

забезпечення та детермінанти здоров'я. Основна мета Інструкції з фізичного виховання – охоплення фізичного, особистісного та соціального розвитку учня. Національні цілі та результати навчання часто акцентують увагу на здоров'ї та здоровому способі життя [19].

Фізичне виховання в Україні є предметом навчальної програми в усіх країнах і є обов'язковим на рівні початкової та середньої освіти. Результати фізичного виховання тісно пов'язані з їх основними цілями [18,19]. У більшості країн цілі та цілі шкільного фізичного виховання схожі, але в деяких країнах воно доповнює національні особливості. Зокрема, фізкультура розглядається не тільки як засіб для поліпшення статури і статури. Вона включає емоційні та соціальні фактори, пізнавальні процеси, мотиваційні та моральні аспекти.

У Китаї головною метою фізичного виховання є фізичний, особистісний і соціальний розвиток дітей. Китайська Народна Республіка робить акцент на пропаганді здорового способу життя. Правильно організоване фізичне виховання гарантує засвоєння важливих у сучасному суспільстві форм поведінки: безпеки, спорту, плавання тощо. Спорт також допомагає зменшити внутрішнє напруження, особливо за допомогою музики, і сприяє розвитку естетичного смаку [17,20].

Необхідність використання в управлінні не тільки наукового підходу, але і мистецтва застосування накопичених знань у конкретних ситуаціях пов'язана, насамперед, з тим, що персонал організацій являє собою найбільш важливий фактор ефективності діяльності.

Розглянуті моделі управління фізичним вихованням мають як свої позитивні сторони так і недоліки. Кожна модель має своє підґрунтя та передумови розвитку, ці передумови і визначили вектор направленості моделей управління. Розуміння управління як мистецтва пов'язано із здатністю ефективно застосовувати накопичені знання і досвід у практичній управлінській діяльності. Характеристика управління як мистецтва базується на наступних обставинах: фізкультурні та спортивні організації являють собою складні відкриті соціальні (у ряді випадків соціально-технічні) системи, на функціонування яких впливають численні та різноманітні фактори як зовнішнього, так і внутрішнього середовища.

Основним завданням фізичного виховання в Китаї є сприяння своєчасному фізичному розвитку учнів та покращенню їхньої фізичної підготовленості. Програми фізичного виховання зосереджені на розвитку знань і навичок для підтримки фізичної форми та здорового способу життя, екологічної освіти тощо.

Характерною рисою програм фізичного виховання в більшості країн є високий ступінь нестабільності. Він не є навчальним і не має тренувальних деталей щодо використання ігор, естафет чи змагань [1].

У Китаї деякі фізичні навантаження є обов'язковими, але в інших школах учні можуть вибрати фізичні вправи. Сучасне китайське суспільство надає великого значення спорту, і прагнення людей до спорту також різноманітне. Важливою дискусією на підтримку спорту є обов'язкове заняття спортом у школах, коледжах та університетах, також активно розвиваються програми масового спорту в азіатських країнах.

До основних напрямів діяльності КНР у сфері спорту належать: створення необхідних умов для фізичного виховання дітей і підлітків, покращення їх фізичного та психічного здоров'я. Гарантування розвитку фізкультурно-спортивних підприємств етнічних меншин, сприяння зростанню спортивних талантів. Здійснення фізкультурно-дослідницької діяльності у сфері спорту та фізичного виховання, впровадження наукових результатів та забезпечення практичних навичок спортивної підготовки (Liang G., Housner L., Walls R., Yan Z. 2012)

Слід зазначити, що Закон про спорт Китаю (1995 р.) передбачає формулювання та впровадження національних стандартів національного спорту та фізичної підготовки, стежити за фізичним станом і здоров'ям усіх вікових груп.

У Китайській Народній Республіці сформульовано нормативний документ «Правила шкільного фізичного виховання», який визначає порядок виконання завдань шкільного навчання фізичної культури та подальшого зміцнення здоров'я дітей і підлітків. Крім того, документ також визначає розвиток традиційних видів спорту в китайських школах відповідно до місцевих культурних традицій. Цей документ також визначає шкільний спорт як основу створення національних спортивних резервів (Liang G., Housner L., Walls R., Yan Z. 2012).

Вся діяльність у сфері спорту регулюється багатьма юридичними документами, прийнятими партією та урядом Китаю: китайським законом про спорт, що сприяє розвитку відмінного спорту в Китаї. Китайська Народна Республіка», «Основні положення про реформу спорту на 2001-2010 рр.», «Місцеві спортивні програми», «Національний план охорони здоров'я на 2001-2005 рр.» тощо (Жданова О., Чеховська Л., Фляк А., Животовская И.Г.).

Висновки

Керуючись вимогами часу та позитивним досвідом роботи за кордоном освітні реформи, які здійснюються в Україні, впливають і на сферу фізичного виховання. Створено та вдосконалено законодавчу та нормативну базу. За останні роки сформульовано чи доповнено багато документів, які регулюють та гарантують спортивну діяльність та відображають зміст реформи.

Тобто уряд зробив певні кроки, щоб українську освіту відповідати світовим тенденціям. Ми вважаємо, що важливим кроком у формуванні законодавчої бази якості є розробка механізмів та інструментів управління її впровадженням та дотриманням. В Україні реформа загальної середньої освіти передбачає також встановлення національних стандартів та вимог до обов'язкової освіти результатів навчання та компетенцій учнів. На сьогоднішній день національні стандарти освіти розроблені на основі таких основних принципів: оцінка природних талантів дітей, цінності дитинства, інтелектуальне задоволення, розвиток особистості, здоров'я та безпека. Тож зараз Україна знаходиться на початку шляху трансформації в освіті та спорті.

Список використаних джерел:

1. Жданова О., Чеховська Л., Фляк А. Фізичне виховання в школах країн Європи. Молода спортивна наука України. 2015. Т. 2. С. 311 – 319.
2. Животовская И.Г. Три десятилетия реформ образования в Европе: Особенности модернизации образовательной системы. Актуальные проблемы Европы. 2013. №2. С. 13 – 49.
3. Закон о спорте КНР: материалы VIII съезда Компартии КНР / 29.08.1995 VIII съезд партии. Пекин, 1995. 182 с.
4. Извещение Госсовета относительно программы всенародного укрепления здоровья / 2011–2015. Пекин, 2011. 48 с.
5. Извещение Министерства образования, государственного управления спорта и центрального офиса коммунистического союза молодежи об общенациональном массовом развитии «солнечной физкультуры и спорта» учащихся / 2006 (6). Пекин, 2006. 24 с.
6. Ли Ван Тэк. Цели и содержание физического воспитания учащихся общеобразовательных школ стран Азии (Япония, Корея, Китай): автореф. дис.... канд.пед.наук / 13.00.04. Рос. гос. пед. ун-т им. А.И. Герцена. Санкт-Петербург, 2005. 26 с.
7. Міжнародна хартія фізичного виховання і спорту. 21.11.1978. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_350
8. Международная хартия физического воспитания и спорта// Наука в олимпийском спорте. -2001. -№3. - С.102-106. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 5–9 класи (затверджена наказом МОН від 23.10.2017 № 1407). 427 с.
9. Про затвердження Державної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2007-2011 роки: Постанова Кабінету Міністрів України [від 15.11.2006], №1594.
10. Про Національну стратегію оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація»: Указ Президента України від 9 лютого 2016 р. № 42/ 2016.
11. Про освіту: Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2017. №
12. 38-39. С.380 (редакція від 19.01.2019).
13. Про основні компетенції для навчання протягом усього життя: Рекомендація Європейського Парламенту та Ради (ЄС) від 18 грудня 2006 р. № 2006/962/ЄС.
14. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»: Розпорядження КМУ від 14 грудня 2016 р. № 988 – р.
15. Про фізичну культуру і спорт: Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1994. № 14. С.80 (редакція від 03.07.2018).
16. Чеховська Л.Я. Методичні матеріали з питань управління персоналом для доповнення лекційного курсу “Управління діяльністю спортивних організацій”. - Л.: [Б.В.], 2001. - 26с.
17. Chen P. Physical activity, physical fitness, and body mass index in the Chinese child and adolescent populations: An update from the 2016 Physical Activity and Fitness in China — The Youth Study. Journal of Sport and Health Science. 2017. №6. P. 381 – 383.
18. Hardman K. An up-date on the status of physical education in schools worldwide: technical report for the World Health Organization. Geneva, Switzerland: World Health Organization, 2006. 14 p.
19. Hardman K. Physical Education in Schools: A Global Perspective. Kinesiology. 2008. №1 (40). P. 5-28.
20. Liang G., Housner L., Walls R., Yan Z. Failure and revival: physical education and youth sport in China. Asia Pacific Journal of Sport and Social Science. 2012. №1. P. 48-59. Doi: 10.1080/21640629.2012.681886
21. Ministry of Education “基础教育课程改革纲要”, [Basic Education Curriculum Reform Outline], 2001. www.moe.edu.cn/publicfiles/business/htmlfiles/moe/moe_309/200412/4672.html.
22. Ministry of Education of the People`s Republic of China http://en.moe.gov.cn/documents/laws_policies/
23. 中华人民共和国体育法 (1995年)
24. 卫生部、财政部、国家人口和计划生育委员会关于促进基本公共卫生服务逐步均等化的意见 卫妇社发〔2009〕70号
25. 中华人民共和国国务院令 第 382 号 《公共文化体育设施条例》已经2003年6月18日国务院第12次常务会议通过，现予公布，自2003年8月1日起施行。

References:

1. Zhdanova O., Chekhovska L., Fliak A. (2015) Fyzychne vykhovannia v shkolakh krain Yevropy. [Physical education in schools of European countries. Young sports science of Ukraine] Moloda sportyva nauka Ukrainy.. T. 2. S. 311 – 319. [in Ukrainian].
2. Zhyvotovskaia Y.H. (2013) Try desiatiletyia reform obrazovaniya v Evrope: Osobennosti modernyzatsyy obrazovatelnoi systemy [Three decades of education reforms in Europe: Features of the modernization of the educational system]. Aktualnye problemy Evropy.. №2. S. 13 – 49. [in Russian]
3. Zakon o sporte KNR: materyaly VIII siezda Kompartyy KNR (1995) / 29.08.1995 VIII siezd party [Sports Law of the People's Republic of China: Proceedings of the 8th Congress of the Communist Party of the People's Republic of China]. Pekyn,. 182 s. [in Chinese]
4. Yzveshchenye Hossoвета otnosytelno prohranny vsenarodnoho ukreplenya zdorovia (2011–2015) [Notice from the State Council regarding the nationwide health promotion program] /. Pekyn, 2011. 48 s. [in Russian]
5. Yzveshchenye Mynysterstva obrazovaniya, hosudarstvennoho upravleniya sporta y tsentralnoho ofysa kommunystycheskoho soiuza molodezhy ob obshchenatsyonalnom massovom razvytyu «solnechnoi fyzkultury i sporta» uchashchykhisia (2006) [Notification of the Ministry of Education, the State Department of Sports and the Central Office of the Communist Youth

- League on the nationwide mass development of "solar physical education and sports" of students] / 2006 (6). Pekyn., 24 s. [in Russian]
6. Ly Van Tek. (2005) Tsely y sodержanye fizycheskoho vospytanyia uchashchykhsiaobshcheobrazovatelnykh shkol stran Azyy (Iaponya, Koreia, Kytai) [The goals and content of physical education of students in secondary schools in Asian countries (Japan, Korea, China)]: avtoref. dys.... kand.ped.nauk / 13.00.04. Ros. hos. ped. un-t ym. A.Y. Hertsen. Sankt-Peterburh., 26 s. [in Russian]
 7. Mizhnarodna khartiia fizychnoho vykhovannia i sportu [International charter of physical education and sports.]. 21.11.1978. Rezhym dostupu: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_350 [in Ukrainian].
 8. 8.Mezhdunarodnaia khartiia fizycheskoho vospytanyia y sporta [International Charter of Physical Education and Sports] (2001)// Nauka v olympyiskom sporte. -№3. - S.102-106. [in Russian].
 9. Navchalna prohrama z fizychnoi kultury dlia zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladiv. 5–9 klasy [Curriculum on physical education for general educational institutions. 5-9 grades] (2017). (zatverdzhena nakazom MON vid 23.10.2017 № 1407). 427 s. [in Ukrainian].
 10. Pro zatverdzhennia Derzhavnoi prohramy rozvytku fizychnoi kultury i sportu na 2007-2011 roky [On the approval of the State program for the development of physical culture and sports for 2007-2011] (2006).: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy [vid 15.11.2006]. №1594. [in Ukrainian].
 11. Pro Natsionalnu stratehiu ozdorovchoi rukhvoi aktyvnosti v Ukraini na period do 2025 roku «Rukhova aktyvnist – zdorovyi sposib zhyttia – zdorova natsiia» [About the National strategy of healthy physical activity in Ukraine for the period until 2025 "Physical activity - healthy lifestyle - healthy nation"] (2016): Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 9 liutoho 2016 r. № 42/ 2016. [in Ukrainian].
 12. Pro osvitu: Zakon Ukrainy. Vidomosti Verkhovnoi Rady[On education: Law of Ukraine. Information of the Verkhovna Rada] (2017). № 38-39. S.380 (redaktsiia vid 19.01.2019). [in Ukrainian].
 13. Pro osnovni kompetentsii dlia navchannia protiahom usoho zhyttia: Rekomendatsiia Yevropeiskoho Parlamentu ta Rady (IeS) [On core competences for lifelong learning: Recommendation of the European Parliament and of the Council (EU)] (2006) vid 18 hrudnia 2006 r.№ 2006/962/IeS. [in Ukrainian].
 14. Pro skhvalennia Kontseptsii realizatsii derzhavnoi polityky u sferi reformuvannia zahalnoi serednoi osvity «Nova ukrainska shkola» [On the approval of the Concept of State Policy Implementation in the Reform of General Secondary Education "New Ukrainian School"] (2016): Rozporiadzhennia KМУ vid 14 hrudnia 2016 r. № 988 – r. [in Ukrainian].
 15. Pro fizychnu kulturu i sport: Zakon Ukrainy. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR) [On physical culture and sports: Law of Ukraine. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine] (1994). 1994. № 14. S.80 (redaktsiia vid 03.07.2018). [in Ukrainian].
 16. Chekhovska L.Y. (2001) Metodychni materialy z pytan upravlinnia personalom dlia dopovnennia lektsiinoho kursu "Upravlinnia diialnistiu sportyvnykh orhanizatsii" [Methodical materials on personnel management to supplement the lecture course "Management of Sports Organizations"]. - L.: [B.V.], - 26s. [in Ukrainian].
 17. Chen P. (2017) Physical activity, physical fitness, and body mass index in the Chinese child and adolescent populations: An update from the 2016 Physical Activity and Fitness in China — The Youth Study. *Journal of Sport and Health Science.* №6. R. 381 – 383. [in English].
 18. Hardman K. (2006) An up-date on the status of physical education in schools worldwide: technical report for the World Health Organization. Geneva, Switzerland: World Health Organization., 14 r. [in English].
 19. Hardman K. (2008) Physical Education in Schools: A Global Perspective. *Kinesiology.* №1 (40). R. 5-28. [in English].
 20. Liang G., Housner L., Walls R., Yan Z. (2012) Failure and revival: physical education and youth sport in China. *Asia Pacific Journal of Sport and Social Science.* №1. R. 48-59. Doi: 10.1080/21640629.2012.681886 [in English].
 21. Ministry of Education “基础教育课程改革纲要”, [Basic Education Curriculum Reform Outline], 2001. www.moe.edu.cn/publicfiles/business/htmlfiles/moe/moe_309/200412/4672.html. [in Chinese].
 22. Ministry of Education of the People`s Republic of China http://en.moe.gov.cn/documents/laws_policies/ [in Chinese].
 23. The Sports Law of the People's Republic of China (1995). [in Chinese].
 24. Opinions of the Ministry of Health, the Ministry of Finance, and the National Population and Family Planning Commission on Promoting the Gradual Equalization of Basic Public Health Services Wei Fu She Fa [2009] No. 70. [in Chinese].
 25. Order No. 382 of the State Council of the People's Republic of China "Regulations on Public Cultural and Sports Facilities" was adopted at the 12th executive meeting of the State Council on June 18, 2003. It is hereby promulgated and will come into force on August 1, 2003. [in Chinese].